

Sverige ledande på värdebaserad vård

Sverige ligger högst i en internationell jämförande studie om värdebaserad vård. Rapporten visar tydligt ambitionerna från ett flertal internationella organ att införa värdebaserad vård för styrningen av sjukvården globalt.

Gunnar Akner, professor i geriatrik, Linnéuniversitetet, Kalmar
akner.gunnar@gmail.com

Under 2016 publicerade Economist Intelligence Unit (EIU) rapporten »Value-based healthcare: a global assessment« [1]. EIU är en avdelning för forskning och analys inom det multinationella företaget The Economist Group, som är inriktat på »international business« och »world affairs« och publicerar tidningen The Economist. Som författare anges 85 personer: 26 inom EIU, 7 i en internationell rådgivande expertpanel och 52 intervjuade experter från många länder. En svensk ingår: Christina Rångemark Åkerman, president i International Consortium on Health Outcome Measurement (ICHOM).

Syftet med rapporten är att bidra till att etablera en internationell utvärderingsstandard för värdebaserad vård och definiera vilka komponenter som behövs för att införa denna standard.

Värdebaserad vård definieras i rapporten som »ett vårdssystem som explicit prioriterar hälsoutfall som är betydelsefulla för patienterna i relation till kostnaden för att uppnå dessa utfall«.

Företaget studerade 25 länder i alla världsdelar, beträffande hur långt de kommit med att implementera värdebaserad vård. Man definierade fyra domäner inom värdebaserad vård med totalt 17 »kvalitativa indikatorer« (n) för

- Domän 1: Möjliggörande förutsättningar, policyer, institutioner i hälso-/sjukvården (n = 8)
- Domän 2: Mätning av utfall och kostnader (n = 5)
- Domän 3: Integrerad och patientfokuserad vård (n = 2),
- Domän 4: Utfallsbaserade ersättningssystem (n = 2).

Indikatorerna värderades av EIU via standardiserade mätriktlinjer för alla 25 länder som binära (ja/nej) eller numeriska poäng (0–2, 0–3 eller 0–4). De olika ländernas poäng (score) summerades per domän och även till en totalpoäng per land. Varje domän klassificeras i fyra kvalitetsnivåer avseende hur väl de överensstämmer med värdebaserad vård: 4 = mycket hög, 3 = hög, 2 = moderat och 1 = låg. (Två tabeller och en figur som illustrerar detta finns att studera på www.aknerblog.wordpress.com.)

Som enda land får Sverige totalpoängen 4 (3 poäng i domän 1 och 4 poäng i domänerna 2–4), det vill säga högsta betyg för hur långt man kommit med att införa värdebaserad vård. På andra plats kommer Storbritannien med betyget 3 (3 poäng i domänerna 1, 3 och 4, och 4 poäng i domän 2). Av de 25 länderna får 13 endast totalpoängen 1, och författarna hoppas att de många länder som »ännu bara är i början av att styra sina vårdssystem med hjälp av värdebaserad vård« ska kunna ta ett »grodhopp« förbi andra befintliga styrningsmetoder och direkt införa värdebaserad vård.

Rapporten visar tydligt ambitionerna från ett flertal internationella, ekonomiskt inriktade organ, till exempel ICHOM, Harvard Business School, Boston Consulting Group och OECD, att införa värdebaserad vård för styrningen av sjukvården globalt. Sverige är i dag ett av de ledande länderna. Flera universitetssjukhus har infört värdebaserad vård som styrsystem, och en omfattande infrastruktur har byggts upp för att underlätta genomförandet [2]. Regeringens expertgrupp »Life science« har nyligen ställt sig bakom ICHOM:s utfallsmått [3]. Det finns starka argument för att värdebaserad vård är ett olämpligt styrsystem för majoriteten av patienterna i sjukvården [2, 3].

○ Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

CITERAS SOM:

Läkartidningen.
2017;114:ELSP
Läkartidningen 15-16/2017
Läkartidningen.se 2017-
04-07

4 KOMMENTARER |
KOMMENTERA

VECKANS JOBB I FOKUS

ÖL/Spec-läkare (2 st)

Ortopedkirurgisk
specialist (inriktad
fotkirurgi) Stockholms
Fotkirurgiklinik
Stockholm

HELA TJÄNSTELISTAN
67 LEDIGA JOBB

Arrangör	Partner
Läkartidningen	Sveriges läkarförbund
Utställare	
Folksam	Lipus
Region Örebro län	

Arrangör	Partner
Läkartidningen	Sveriges läkarförbund
Utställare	
Folksam	FÖRSVARSMAKTEN
Region Jönköpings län	
Lipus	KRY